

ІНСТИТУТ
ЗАКОНОДАВЧИХ
ІДЕЙ

ЗВІТ

2021

Київ 2022

ЗМІСТ

– Хто ми	4
– Вступні слова	6
– МИ у 2021 році	8
– Антикорупційна експертиза	10
– Методології проведення антикорупційної експертизи	11
– Антикорупційна експертиза законопроектів	12
– Антикорупційна експертиза підзаконних нормативно-правових актів	14
– Антикорупційна експертиза проектів рішень органів місцевого самоврядування	15
– Антикорупційна експертиза чинного законодавства	24
– Аналіз ефективності: Антикорупційна експертиза законопроектів ВРУ ІХ скликання	28
– Галузева систематизація корупціогенних факторів у законопроектах ВРУ ІХ скликання	29
– Рейтинг авторів законопроектів з корупціогенними факторами	30
– Ми навчаємо	34
– Громадський моніторинг виконання Україною Конвенції ООН проти корупції	36
– Залучення громадськості до ухвалення рішень	42
– Наглядова рада ІЗІ	46
– Наша громадянська позиція	48
– Нові можливості з ІЗІ	50
– Про нас говорять	51
– Нас підтримують	52

ХТО МИ

Аналітичний центр «Інститут законодавчих ідей» – лідер у проведенні громадської антикорупційної експертизи проєктів законодавства в Україні. Центр заснований у 2017 році на основі Ради громадських експертиз, що була створена за відкритим конкурсом і функціонувала при Комітеті з питань запобігання та протидії корупції Верховної Ради України VIII скликання. Рада громадських експертиз з 2015 року проводила громадську антикорупційну експертизу усіх без винятку законопроєктів, що реєструвалися в парламенті суб'єктами законодавчої ініціативи. Тож уже шість років аналітики організації розвивають і популяризують інститут антикорупційної експертизи в Україні та поза її межами.

Наша місія

Незалежний аналітичний центр, який працює заради прийняття законодавства без корупційних, дискримінаційних норм та його подальшої ефективної імплементації.

Наші цінності

Професійність

Ми усвідомлюємо, що наша діяльність впливає на те, як громадяни України й інших держав та органи влади сприймають громадський сектор, ми усвідомлюємо свою відповідальність за довіру з їхнього боку.

Неупередженість

Ми поважаємо права людини та визнаємо моральні цінності, релігії та культуру спільнот. В організації створено умови, що унеможливають конфлікт інтересів.

Незалежність

Організація є вільною та політично незалежною, діє виключно в межах закону.

Ефективність

Ми сконцентровані не на процесі, а на результаті.

Відповідальність

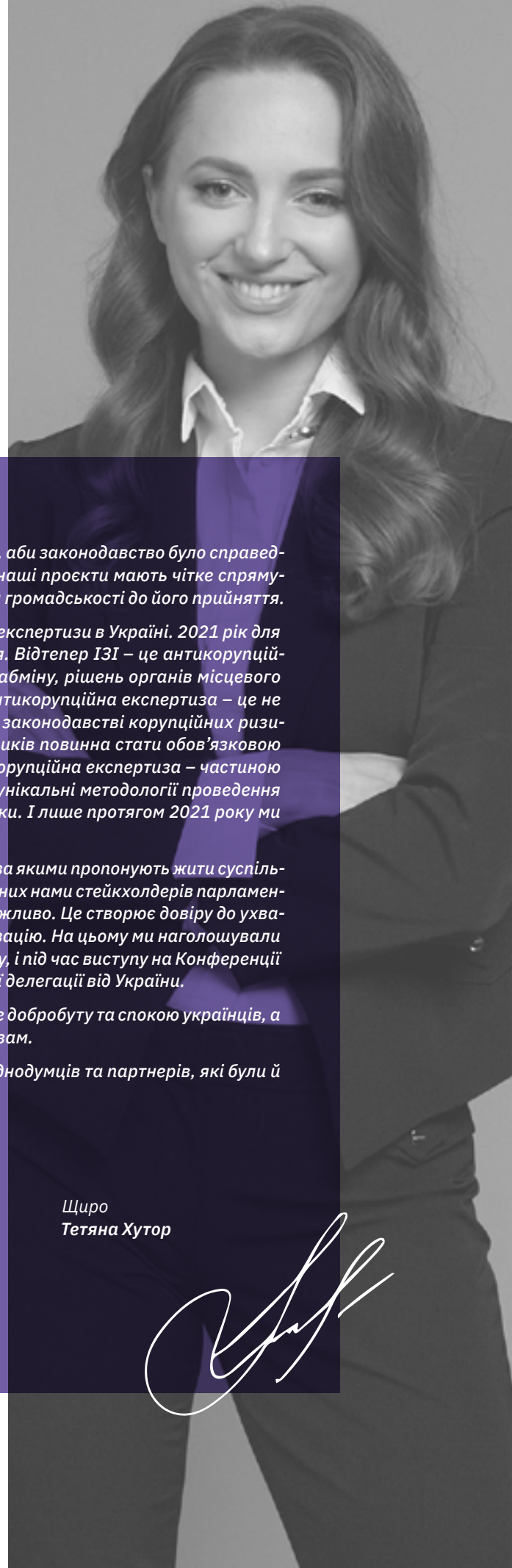
Організація є чесною та правдивою у співпраці з партнерами, суспільством, державою та донорами.

Відкритість

Ми регулярно висвітлюємо свою діяльність на сайті та в соціальних мережах, щорічно публікуємо звіти про свою структуру управління, діяльність та фінансовий стан.

ВСТУПНЕ СЛОВО ГОЛОВИ

У ці буремні часи ми продовжуємо докладати колосальних зусиль, аби законодавство було справедливим та працювало на суспільство, а не окремих осіб. Тому всі наші проекти мають чітке спрямування – усунення корупційних дірок у законодавстві та залучення громадськості до його прийняття.

Цьогоріч нам вдалося закріпити позицію лідера антикорупційної експертизи в Україні. 2021 рік для нас – це 1820 проаналізованих законодавчих ідей різного рівня. Відтепер ІЗІ – це антикорупційна експертиза не лише законопроектів, а й проектів постанов Кабміну, рішень органів місцевого самоврядування і вже чинного законодавства. Ми довели, що антикорупційна експертиза – це не про теорію, це про реальність: понад 90 % виявлених у чинному законодавстві корупційних ризиків реалізуються на практиці. Саме тому оцінка корупційних ризиків повинна стати обов'язковою частиною формування та оцінювання публічних політик, а антикорупційна експертиза – частиною процесу нормотворення на всіх рівнях. Для цього ми розробили унікальні методології проведення такого аналізу, які об'єднують кращі українські та світові практики. І лише протягом 2021 року ми вже встигли навчити понад 400 людей його основам.

Ми переконані, що жодна країна не буде успішною, доки правила, за якими пропонують жити суспільству, прийматимуть без його участі. Понад 600 відповідей від опитаних нами стейкхолдерів парламенту підтвердили, що залучати людей до законодавчого процесу можливо. Це створює довіру до ухвалених рішень, підвищує їхню якість та шанси на ефективну реалізацію. На цьому ми наголошували і під час спільних заходів з керівництвом українського парламенту, і під час виступу на Конференції держав-учасниць Конвенції ООН проти корупції у складі офіційної делегації від України.

Пам'ятаймо, прозоре і справедливе законодавство сприяє не лише добробуту та спокою українців, а й спроможності держави протистояти будь-яким зовнішнім загрозам.

P.S. Нічого з описаного вище не вдалося б досягти без команди однодумців та партнерів, які були й залишаються разом з нами на цьому шляху.

Щиро
Тетяна Хутор

ВСТУПНЕ СЛОВО ВИКОНАВЧОЇ ДИРЕКТОРКИ

15 листопада 2017 року 5 юристів, які на конкурсній основі вже 3 роки допомагали Парламенту шукати корупційні дірки в законах, офіційно зареєстрували громадську організацію «Інститут законодавчих іде» — так народився наш незалежний аналітичний центр.

Ще тоді, 4 роки тому, ми засновники вірили та чітко розуміли, що одним із головних секретів успішної боротьби із корупцією в Україні є щоденна праця державного апарату, депутатів різних рівнів, правоохоронних органів, наукових кіл та незалежної громадськості над становленням інституту превентивних механізмів такої боротьби. Створення таких умов, за яких унеможливується або зводиться до мінімуму можливість вчинення корупційних правопорушень. Одним із таких механізмів роботи на випередження є інститут антикорупційної експертизи законодавчих актів ще на етапі їхнього нормопроєктування, коли закладенню корупційних ризиків в законодавство найлегше протидіяти.

Рік за роком ми будували плани, як закріпити справді дієвий інститут антикорупційної експертизи. Ми створювали стратегії на 5 та 10 років. Мріяли аби про такий інструмент почули та нарешті почали його використовувати не лише окремі народні депутати Парламенту, але й депутати та чиновники на місцевому рівні по всій країні. Ми щиро вірили, що саме сильні територіальні громади із якісним місцевим законодавством без корупційних та дискримінаційних норм — є фундаментом правових та антикорупційних реформ в регіонах.

Я з гордістю сьогодні можу сказати, що всього за 3 роки активної щоденної роботи Організації і саме в 2021 році нам вдалось досягнути тих результатів, на які у 2017 ми думали, що знадобиться років 5-10.

У 2021 ми вперше в Україні серед громадських організацій розпочали проведення антикорупційної експертизи підзаконних нормативних актів Уряду у співпраці із НАЗК, передавши йому висновки про наявність корупційних ризиків більше ніж у 50 постановах Уряду та урядових законопроектах.

У 2021 ми привезли корисну практику антикорупційну експертизу з Парламенту в окремі регіони України. Мерії Житомира, Києва, Хмельницького, Львова, Тернополя, Миколаєва та Івано-Франківська вперше на офіційному рівні у своєму місті підписали офіційні угоди про початок проведення антикорупційної експертизи проектів рішень своїх міських рад. 356 проаналізованих проектів рішень міських рад, з яких 81 % наших рекомендацій, як позбавити місцеві рішення від корупційних дірок, були враховані та виправлені меріями.

У 2021 ІЗІ став першою громадською організацією, яка відвідала Конференцію держав-учасниць Конвенції ООН проти корупції у складі офіційної делегації від України та зі світової трибуни озвучила важливість інституту антикорупційної експертизи законодавства.

У 2021 про нас вперше гучно заговорили національні українські ЗМІ. Вперше в Україні ми презентували рейтинги авторів законопроектів за кількістю корупційних ініціатив. Завданням проекту було не присоромити народних депутатів за окремі законопроекти, а показати системність вписування корупційних ризиків в законодавство в окремих сферах та тих, хто за цим стоїть, задля збільшення інформованості громадськості щодо роботи парламентарів.

Ми дякуємо всім нашим міжнародним партнерам, партнерам з Парламенту, НАЗК, міських рад та громадськості, що були з нами в 2021 році. Спільно в 2022 ми зробимо ще більше.

*Щиро
Мартина Богуславець*

МИ У 2021 РОЦІ:

1

проаналізували **1390** законопроектів, із них **21,15 %** (294) виявилися корупційними;

2

розробили комплексну **Методологію** проведення антикорупційної експертизи проектів законів, яка базується на найкращих українських та світових практиках;

3

показали суспільству **Рейтинг** авторів, які продукують найбільше законопроектів з корупційними факторами;

4

виявили корупціогенні фактори у **50** підзаконних нормативно-правових актах;

5

уперше в Україні почали проводити системну антикорупційну експертизу в регіонах, охопили **7 міст**, підписали з ними меморандуми, проаналізували 356 рішень органів місцевого самоврядування, з них 137 (38,48 %) виявилися з корупційними ризиками;

6

розробили **Методологію** проведення антикорупційної експертизи нормативно-правових актів органів місцевого самоврядування;

7

почали виявлення корупційних схем у чинному законодавстві, що підтвердило: **90 %** виявлених корупційних ризиків реалізуються на практиці;

8

навчили проводити антикорупційну експертизу понад **400 людей**, розробили та запустили власний пілотний курс із комплексного опанування техніки виявлення корупційних ризиків;

9

уперше за 10 років підготували комплексний моніторинговий **звіт від громадськості** виконання Україною Конвенції ООН проти корупції;

10

стали першою громадською організацією, яка взяла участь у Конференції держав-учасниць Конвенції ООН проти корупції **у складі офіційної делегації від України**. З головної трибуни Конференції голова ІЗІ популяризувала інститут антикорупційної експертизи та нові форми ефективної взаємодії громадськості та державних органів;

11

зробили комплексний аналіз діяльності комітетів Верховної Ради України та їх взаємодії зі стейкхолдерами за 27 показниками законопроектної, контрольної та організаційної функцій та отримали близько **600 відповідей** у результаті опитувань стейкхолдерів;

12

стали членами міжнародної коаліції антикорупційних організацій **UNCAC Coalition**, що об'єднує 350 організацій зі 100 країн. Голову ІЗІ було номіновано та відібрано до Топ-20 світової премії WIN WIN Gothenburg Sustainability Award 2021, присвяченої темі антикорупції;

13

провели **7 аналітичних досліджень**, збільшили медіаохоплення у 5 разів. Наші аналітики не лише надають експертні позиції для медіа, а й беруть участь в оцінюванні якості контенту окремих мовників як експерти – лідери думок у секторі аналітики UA:Перший (Суспільне мовлення).

АНТИКОРУПЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА

Наша мета – виявити та пояснити народним депутатам, як те чи інше положення законопроекту може сприяти корупції. Так ми намагаємося очистити українське законодавство від норм, які дозволять чиновникам зловживати своїми повноваженнями в межах закону та не нести за це жодної відповідальності.

Що таке антикорупційна експертиза?

Антикорупційна експертиза – це аналіз нормативно-правових актів та їх проєктів на наявність у них корупціогенних факторів – положень, які сприяють вчиненню корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. Отже, антикорупційна експертиза спрямована на пошук у законодавстві положень, які можуть сприяти корупції.

Для чого ми це робимо?

Підвалини для корупції закладаються в законодавстві, адже неякісне законодавство створює всі умови для її поширення та процвітання. Антикорупційна експертиза – це саме той превентивний інструмент, який допомагає запобігти ухваленню законодавства з корупційними ризиками.

Інститут законодавчих ідей аналізує законопроєкти, чинне законодавство, підзаконні нормативно-правові акти та рішення органів місцевого самоврядування.

Як ми це робимо?

Проведення аналізу

Аналітики Інституту законодавчих ідей ретельно вивчають кожен законопроєкт на наявність або відсутність корупціогенних факторів. Наші аналітики мають свій профіль, що дає змогу фахово охопити всі сфери законотворчої діяльності. Аналіз кожного акта супроводжується комунікацією та врахуванням позицій стейкхолдерів – як державних, так і недержавних (громадських організацій, профспілок, бізнес-асоціацій, незалежних експертів). Після проведення аналізу та врахування зовнішніх позицій ми формуємо висновок, у якому (за наявності) описуємо виявлений корупціогенний фактор, його можливі наслідки та спосіб усунення.

Адвокація результатів

Готові висновки надсилаються до Комітету ВРУ з питань антикорупційної політики та НАЗК. Ці органи уповноважені проводити антикорупційну експертизу згідно із законом, і саме їхні висновки безпосередньо впливають на подальшу долю законопроєктів у парламенті. Співпраця з Комітетом та НАЗК дає змогу донести результати нашої роботи безпосередньо до суб'єктів ухвалення рішень.

Після цього ми поширюємо висновки серед профільних комітетів парламенту, авторів законопроєктів та політичних фракцій. Як свідчить практика, нерідко ці суб'єкти змінюють законопроєкт та усувають виявлені нами корупціогенні фактори.

Комунікація в медіа

Для привернення уваги суспільства до особливо ризикових законопроєктів ми публічно висвітлюємо результати нашої роботи в медіа, зокрема в експертних коментарях, статтях, колонках та блогах аналітиків ІЗІ.

МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Ми переконані, що проведення якісної антикорупційної експертизи неможливе без використання ґрунтовної методології. Методологія проведення антикорупційної експертизи ІЗІ перетворює її з довільного процесу на об'єктивний аналіз за чіткими критеріями та належним обґрунтуванням.

Цьогоріч ми розробили дві методології, які детально розкривають особливості аналізу різних проєктів законодавчих актів:

Методологія проведення антикорупційної експертизи законопроєктів

Унікальність цієї методології полягає в тому, що вона:

- Визначає широкий перелік корупціогенних факторів – **18**.
- Допомогає їх виявити за допомогою **87 індикаторів** – «червоних прапорців».
- Містить **реальні приклади** щодо кожного корупціогенного фактора.
- Базується на аналізі 10 000 висновків ІЗІ, парламенту та НАЗК, на аналітичних і наукових дослідженнях та кращих підходах інших країн.
- Є універсальною інструкцією з проведення антикорупційної експертизи, адже може бути адаптована під ваші потреби – від аналізу законопроєктів та підзаконних актів до законодавства іншої країни. Ця Методологія має стати настільною книгою для кожного, хто пов'язаний зі створенням та аналізом законодавства.

Методологія проведення антикорупційної експертизи рішень органів місцевого самоврядування

Методологія антикорупційної експертизи є першою в Україні, яка допоможе депутатам місцевих рад, виконавчим органам і уповноваженим особам з питань запобігання та протидії корупції ОМС, громадським організаціям, місцевим активістам та всім, хто контролює роботу своєї місцевої влади, провести об'єктивний, юридично обґрунтований та комплексний аналіз проєктів нормативних актів ОМС через призму саме антикорупційної експертизи.

Методологія ІЗІ – це аналіз кожного проєкту документу за:

- **21 корупціогенним фактором;**
- понад **106 індикаторами** – «червоними прапорцями» про корупційний ризик;
- базою та досвідом ІЗІ із понад 10 000 висновків ІЗІ, парламенту та НАЗК за результатами антикорупційної експертизи нормативно-правових актів, аналітичних досліджень та кращих підходів інших країн.

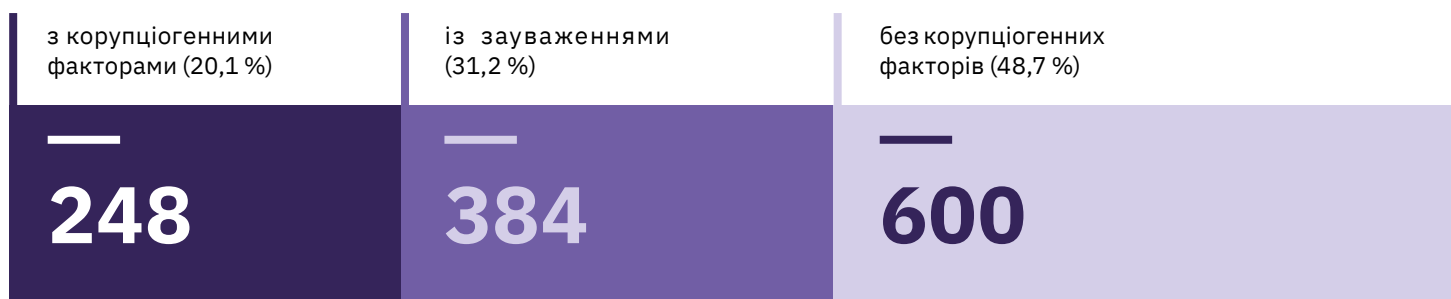
Методологія легалізована 6 містами-партнерами під час підписання меморандумів про співпрацю, та може бути застосована для аналізу проєктів нормативних актів органів місцевого самоврядування будь якого рівня - від районний в місті рад до обласних рад, від територіальних громад міст-мільйонників до найменших сіл та селищ.

АНТИКОРУПЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ЗАКОНОПРОЄКТІВ

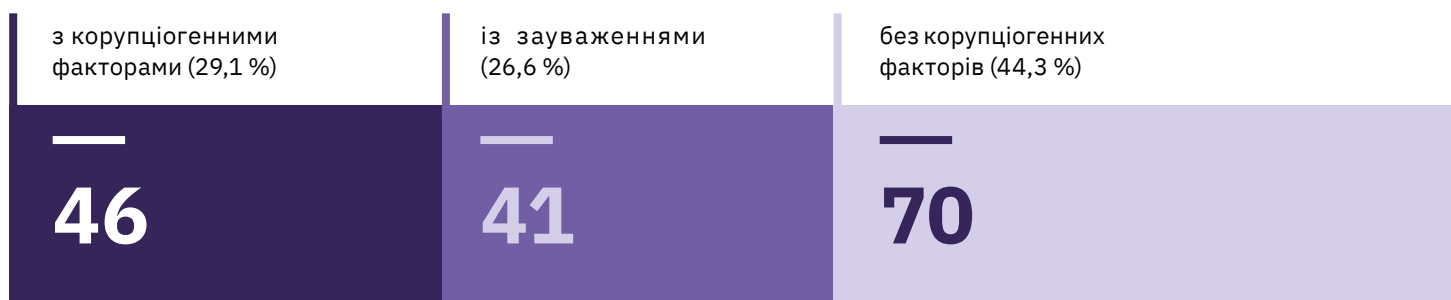
Протягом 2021 року аналітики центру проаналізували та надали висновки/ зауваження до 1390 законопроектів.

До 1-го читання ми проаналізували та надали висновки щодо 1232 законопроектів:

Окрім законопроектів до 1-го читання, ми почали аналіз законопроектів перед їх прийняттям у 2-му читанні. Це дало змогу перевіряти не лише те, чи було усунуто вже виявлені нами корупціогенні фактори, а й відстежувати ризики в поданих народними депутатами поправках та пропозиціях під час доопрацювання законопроектів у комітетах.

До 2-го читання проаналізовано та надано висновки щодо 158 законопроектів:

Рівень врахування наших висновків – **86 %**

Приклад

Проект Закону № 5716 «Про забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей...».

Що ми виявили?

Авторами цих змін є члени та керівництво профільного комітету парламенту.

Законопроект пропонувався створити спеціальний фонд для закупівлі житла військовослужбовцям та комісію з 5 осіб, яка буде через проведення аукціону визначати конкретного інвестора, який здійснюватиме забудову та виділятиме частину квартир для військовослужбовців.

Водночас, як ми виявили, законопроект легалізовується добре відома «квартирна схема Микитася», адже законопроект надає інвесторам-забудовникам право передачі замовнику квартир в інших об'єктах незалежно від їх місцезнаходження та технічного стану. Прощавайте, дорогі землі в центрі, привіт, недобудови на околицях.

Більше того, законопроект ховає ручне обрання забудовників за ширмою аукціонів.

По-перше, мізерний розмір реєстраційного внеску (1700 грн) дає змогу брати участь в аукціонах будь-кому. Це відкриває безмежні можливості для маніпуляцій – штучно піднімати ціну, а потім відмовлятися від підписання договору. Такий учасник нічим не ризикує, окрім як тими самими 1700 грн. Натомість відмова переможця надає комісії можливість на власний розсуд вирішувати, чи укласти договір з іншими учасниками аукціону, чи ні.

По-друге, якщо буде доведено, що конкурс пройшов із серйозними порушеннями, аукціон не скасовується. Скаржнику просто повертають подвійний реєстраційний внесок – 3400 грн.

По-третє, комісія може відмовитись укласти договір з переможцем аукціону в будь-який момент.

Результат:

На цих зауваженнях було наголошено в нашому висновку та надіслано до профільного комітету парламенту, Комітету ВРУ з питань антикорупційної політики та НАЗК. Останні два органи підготували негативні висновки на законопроект. Для привернення уваги суспільства ми опублікували матеріали для телебачення та інтернет-ЗМІ.

Автори створили робочу групу для доопрацювання законопроекту.

**Колаж-заставка 24 каналу до щотижневого блогу Тетяни Хутор на телебаченні за результатами антикорупційної експертизи законопроектів*

КОРУПЦІЙНІ СХЕМИ З ЖИТЛОМ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ

**ДОРОГІ ЗАКОНИ
З ТЕТЯНОЮ ХУТОР**

АНТИКОРУПЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ПІДЗАКОННИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Окрім антикорупційної експертизи законопроектів, ми розпочали проведення антикорупційної експертизи підзаконних нормативно-правових актів, розробниками яких є центральні органи виконавчої влади, зокрема міністерства. Ми провели антикорупційну експертизу 50 підзаконних актів та на умовах співпраці надіслали усі висновки до Національного агентства з питань запобігання корупції.

У 2021 році було враховано 100 % висновків, надісланих ІЗІ до НАЗК.

Приклад

Проект Постанови «Деякі питання підготовки та проведення заходів з відзначення 30-ї річниці незалежності України»

Що ми виявили?

Постанова передбачала внесення змін до переліку суб'єктів, що можуть проводити закупівлі з нагоди 30-ї річниці незалежності України за неконкурентними процедурами. Зокрема, пропонувалося дозволити закуповувати товари, роботи та послуги, пов'язані з «організацією високошвидкісного пасажирського залізничного руху в Україні та поліпшення пасажирського залізничного сполучення на неелектрифікованих ділянках», за переговорною процедурою. Проблема полягала в тому, що зазначені положення передбачали можливість для занадто широких трактувань, і до таких закупівель можна було б віднести майже будь-що, пов'язане з організацією залізничного руху. Більше того, строки реалізації цих заходів було запропоновано не обмежувати власне Днем Незалежності України, а продовжити до кінця 2021 року.

Такі зміни містять можливості для зловживань і нецільового використання коштів.

Результат:

На цих зауваженнях було наголошено в нашому висновку на проект постанови та надіслано до НАЗК. НАЗК врахувало наші зауваження у своєму висновку про наявність корупційних ризиків у цьому проекті постанови.

Постанову так і не було прийнято на засіданні Кабінету Міністрів України.

АНТИКОРУПЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ПРОЄКТІВ РІШЕНЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Наша мета – надати органам місцевого самоврядування, їх юридичним департаментам, відділам із запобігання та протидії корупції кваліфіковані висновки антикорупційної експертизи щодо проєктів рішень. Це допоможе зробити місцеве «законодавство» чистішим від корупційних ризиків.

ІЗІ першим в Україні почав системно проводити аналіз актів органів місцевого самоврядування в межах поширення практики доброго врядування.

Для цього ми розробили Методологію проведення антикорупційної експертизи проєктів нормативно-правових актів органів місцевого самоврядування, а також підписали низку меморандумів про співпрацю з містами.

Виконавча директорка ІЗІ Мартина Богуславець у виступі під час International Mayors Summit презентувала проєкт Антикорупційної експертизи рішень органів місцевого самоврядування.

**Мартина Богуславець та аналітики, що здійснюють експертизу проєктів рішень ОМС Олена Купіна та Максим Дьомін*

**Мартина Богуславець під час представлення проєкту на International Mayors Summit*

Житомир

Меморандум про співпрацю щодо проведення антикорупційної експертизи проектів рішень Житомирської міської ради підписали міський Голова Сергій Сухомлин та ІЗІ у вересні 2021 року.

Проаналізовано **123 проекти рішень (38,21% з негативним висновком), 78 % врахування.**

**Виконавча директорка ІЗІ Мартина Богуславець і Житомирський міський голова Сергій Сухомлин підписали Меморандум про співпрацю*

**Голова ІЗІ Тетяна Хутор, Виконавча директорка Мартина Богуславець та Київський міський Голова Віталій Кличко під час підписання Меморандуму про співпрацю*

Київ

Меморандум про співпрацю між Київським міським головою Віталієм Кличком та ІЗІ щодо проведення антикорупційної експертизи проектів рішень Київської міської ради підписали 19 грудня 2019 року. Фактична співпраця розпочалася у 2021 році.

Проаналізовано 20 проектів рішень, з них **55% — негативних висновків, 38% врахування** до змін у Регламент; **100% врахування** після змін у Регламент.

Хмельницький

У листопаді 2021 року підписано Меморандум про співпрацю між Хмельницькою міською радою та ІЗІ.

Проаналізовано 26 проектів рішень, **69,57% негативних висновків**, з них **100 % врахування**.

**Підписання Меморандуму про співпрацю у Хмельницькому: Виконавча директорка ІЗІ Марина Богуславець та міський Голова Олександр Симчишин*

Львів

Меморандум про співпрацю щодо проведення антикорупційної експертизи проектів рішень між Сектором з питань доброчесності та запобігання корупції департаменту «Адміністрація міського голови» Львівської міської ради та ІЗІ підписано у вересні 2021 року.

57,14% негативних висновків на проекти рішень органу місцевого самоврядування, з них **враховано 77%**.

**Зустріч-обговорення співпраці зі Львівським міським головою Андрієм Садовим*

**Підписання Меморандуму про співпрацю між ІЗІ та Сектором з питань доброчесності та запобігання корупції Львівської міської ради*

Тернопіль

Меморандум про співпрацю між Тернопільським міським головою Сергієм Надалом та ІЗІ підписано у серпні 2021 року.

Проаналізовано 68 проектів рішень, з них **36,76% негативних висновків, 87 % врахування.**

**Меморандум про співпрацю ІЗІ та Тернополя: підписали Мартина Богуславець та міський Голова Сергій Надал*

Миколаїв

У вересні 2021 року ІЗІ підписав Меморандум про співпрацю щодо проведення антикорупційної експертизи проєктів рішень Миколаївської міської ради з міським головою Олександром Сенкевичем.

Проаналізовано 47 проєктів рішень, з них **44,19%**, **негативних висновків, 89 % врахування.**

**Під час проведення International Mayors Summit ІЗІ підписав Меморандум про співпрацю з Миколаївським міським головою Олександром Сенкевичем*

**Виконавча директорка ІЗІ Мартина Богуславець та Івано-Франківський міський Голова Руслан Марцінків на підписанні Меморандуму*

Івано-Франківськ

Івано-Франківськ став сьомим містом, яке долучилося до проведення антикорупційної експертизи проектів рішень міської ради. У грудні 2021 року ІЗІ та міський Голова Руслан Марцінків підписали Меморандум про співпрацю.

Також розпочато комунікацію щодо долучення до проекту Ужгородської та Дніпровської міських рад. Бажання проводити експертизу проектів рішень також виявили голови Славутицької міської ради Київської області, Новгород-Волинської міської ради Житомирської області, Чортківської міської ради Тернопільської області.

Приклад

Проект рішення Житомирської міської ради «Про внесення змін та доповнень до рішення виконавчого комітету міської ради від 22.12.2016 № 1162 «Про організацію паркування транспортних засобів на території міста Житомира»

Що ми виявили?

Проект рішення стосувався умов проведення конкурсу на визначення операторів паркування транспортних засобів.

Однак фактично умови було прописано так, що бізнес, який не мав зв'язків у міськраді, не брав би участі в конкурсі.

Конкурсна комісія могла збиратися в закритому режимі, без доступу громадськості та ЗМІ, а критерії оцінювання учасників та визначення переможців були нечіткими.

Тобто це давало б можливість проводити формальний конкурс без конкурсу в умовах конфлікту інтересів.

Результат:

Житомирська міська рада врахувала висновок ІЗІ та доопрацювала проект рішення. У 2022 році конкурс проведуть за прозорими умовами. Участь у конкурсі зможе взяти більша кількість суб'єктів господарювання, а місто отримає кращі пропозиції від бізнесу.

АНТИКОРУПЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Оцінка корупційних ризиків чинного законодавства – наступний крок на шляху до законодавства, яке працює на суспільство. Окрім виявлення та усунення шкідливих ініціатив, які згодом можуть стати законами, ми почали виявляти корупційні ризики в чинному законодавстві, які вже створюють проблеми на практиці.

Першим напрямом став аналіз законодавства соціальної сфери, зокрема забезпечення осіб з інвалідністю технічними засобами реабілітації (ТЗР). Ідеться про протези, інвалідні візки та ходунки, медичні ліжка тощо. Це найбільша частина видатків держбюджету на підтримку осіб з інвалідністю. Щороку на вказані цілі з коштів платників податків виділяється близько 1,5 мільярда гривень.

Протягом червня – вересня 2021 року ІЗІ спільно з НАЗК дослідили найпоширеніші корупційні схеми забезпечення осіб з інвалідністю технічними засобами реабілітації.

ІЗІ провів антикорупційну експертизу всіх актів, які регулюють доступ підприємств на мільярдний ринок. Другим кроком стало використання соціологічних методів: опитано 26 підприємств (25 % від усіх представників галузі), проведено понад 20 глибоких інтерв'ю з представниками як приватних, так і державних підприємств, з чинними і колишніми представниками різних органів державної влади, проведено фокус-групу з 25 представниками громадських організацій.

У жовтні відбулася презентація-обговорення за участі 125 осіб, зокрема керівництва Міністерства соціальної політики, НАЗК, Комітету ВРУ з питань соціальної політики, Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Держлікслужби, Офісу Президента.

ЯК ВСЕ ПОЧИНАЛОСЯ?

1. **Виявлення корупційних схем**
в процесі реалізації проекту
«Модернізація системи
забезпечення осіб з інвалідністю»

2. **Виявлення корупційних схем**
в процесі реалізації проекту
«Модернізація системи
забезпечення осіб з інвалідністю»

3. **Виявлення корупційних схем**
в процесі реалізації проекту
«Модернізація системи
забезпечення осіб з інвалідністю»

**Презентація дослідження "1,5 мільярда і протези: корупційні схеми на забезпеченні людей з інвалідністю засобами реабілітації"*

**Голова Тетяна Хутор під час презентації дослідження «1,5 мільярда і протези: корупційні схеми на забезпеченні людей з інвалідністю засобами реабілітації»*

У результаті проведеного дослідження презентовано 3 аналітичних продукти:

«Доступ підприємств на 1,5-мільярдний ринок забезпечення осіб з інвалідністю технічними засобами реабілітації: корупційні ризики та практика їх реалізації»

«Топ-10 корупційних схем забезпечення осіб з інвалідністю технічними засобами реабілітації»

«Полісі-бріф «1,5 мільярда і протези: оцінка альтернатив»

Результати дослідження висвітлювали такі медіа: «Економічна правда», «Дзеркало тижня», «Суспільне», «Главком», Українське радіо та Громадське радіо.

Результати дослідження лягли в основу законодавчих змін системи. Народні депутати врахували наші зауваження, і Верховна Рада ухвалила законопроект № 4542 «Про внесення змін до Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»».

Дослідження підтвердило, що 90 % виявлених у законодавстві корупційних ризиків реалізуються на практиці.

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ: АНТИКОРУПЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ЗАКОНОПРОЄКТІВ ВРУ ІХ СКЛИКАННЯ

Цей аналітичний документ є щорічним форматом відстеження динаміки розвитку інституту антикорупційної експертизи в Україні. Його завданням є:

- надання об'єктивної оцінки стану функціонування та ефективності реалізації антикорупційної експертизи законопроектів крізь призму діяльності Антикорупційного комітету та НАЗК за період з 1 вересня 2019 року до 31 грудня 2020 року;
- порівняння результатів проведення експертизи вказаними суб'єктами;
- визначення ключових проблем, які стоять на заваді ефективному проведенню антикорупційної експертизи законопроектів кожним з органів та надання рекомендацій щодо їх подолання.

Аналітичний документ складається з 6 розділів. У першому розділі відображено аналітику законопроектів, зареєстрованих у парламенті протягом останнього року, які мали стати предметом антикорупційної експертизи. У другому розділі досліджено діяльність Антикорупційного комітету щодо проведення антикорупційної експертизи законопроектів, надано оцінку ефективності вказаної діяльності. Третій розділ містить аналіз ефективності антикорупційної експертизи законопроектів, яку проводить НАЗК. У четвертому розділі порівняно результати проведення та ефективність антикорупційної експертизи Антикорупційного комітету та НАЗК. П'ятий розділ містить стислий аналіз антикорупційної експертизи, яку проводять інші суб'єкти, зокрема Мін'юст та громадськість в особі ІЗІ. В останньому розділі підбито підсумки та надано рекомендації щодо підвищення ефективності антикорупційної експертизи законопроектів

ГАЛУЗЕВА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ КОРУПЦІОГЕННИХ ФАКТОРІВ У ЗАКОНОПРОЄКТАХ ВРУ ІХ СКЛИКАННЯ

Дослідження представляє результати незалежного громадського моніторингу корупціогенних факторів у законопроєктах, поданих до Верховної Ради України з початку ІХ скликання (вересень 2019 року) до грудня 2020 року. Автори проаналізували рішення Антикорупційного комітету парламенту, Національного агентства з питань запобігання корупції, а також незалежної громадської антикорупційної експертизи на наявність корупціогенних факторів у законопроєктах, зареєстрованих у парламенті.

Сформовано рейтинг комітетів Верховної Ради України ІХ скликання, до яких надійшло найбільше законопроєктів, які не відповідають вимогам антикорупційного законодавства. Особливістю дослідження є демонстрація прикладів закріплення корупціогенних факторів у законопроєктах кожного комітету Верховної Ради України.

Отримані дані дають змогу зрозуміти найбільш типові корупційні ризики в законопроєктах з метою недопущення їх у майбутньому

РЕЙТИНГ АВТОРІВ ЗАКОНОПРОЄКТІВ З КОРУПЦІОГЕННИМИ ФАКТОРАМИ

Експертиза понад 2 тисяч законопроектів продемонструвала, що найбільше проектів законів з корупційними ризиками подають одні й ті самі народні депутати та фракції.

Тому ІЗІ започаткував Рейтинг авторів законопроектів з корупційними ризиками, який наочно показує не лише імена народних депутатів та фракції, а й корупціогенні фактори в проектах законів, поданих Президентом та Кабміном.

У такий спосіб ми інформуємо виборців про те, як депутати, яких вони підтримали на виборах, виконують свою законотворчу функцію. Зі свого боку парламентарі повинні звертати увагу на те, які законопроекти вони підписують та за які голосують.

У 2021 році ІЗІ двічі презентував Рейтинг авторів законопроектів з корупціогенними факторами: за 2 роки діяльності Верховної Ради та за 5 сесію ВРУ ІХ скликання.

Окрім загального рейтингу, до якого увійшли всі народні депутати, ми підготували:

10 авторів, які подали найбільше законопроектів з корупціогенними факторами (за кількістю та у відсотковому співвідношенні)

рейтинг фракцій, представники яких подали найбільше законопроектів з корупціогенними факторами

приклади законопроектів з корупціогенними факторами та сфери, де таких найбільш

депутати, які НЕ подали жодного законопроекту з корупціогенними факторами

РЕЙТИНГ

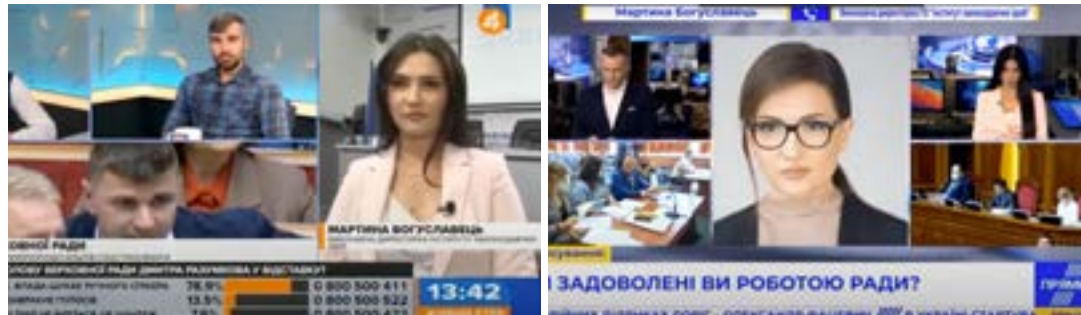
Топ-10 депутатів-авторів корупційних законопроектів

		Гетьманцев Данило	30	кількість законопроектів — 144
		Мотовиловець Андрій	25	кількість законопроектів — 85
		Наталуха Дмитро	23	кількість законопроектів — 86
		Бакумов Олександр	21	кількість законопроектів — 99
		Клочко Андрій	20	кількість законопроектів — 93
		Жмеринецький Олексій	19	кількість законопроектів — 74
		Корнієнко Олександр	19	кількість законопроектів — 78
		Медяник В'ячеслав	19	кількість законопроектів — 83
		Ковальчук Олександр	18	кількість законопроектів — 54
		Арахамія Давид	17	кількість законопроектів — 60

Саме в проєкті «Рейтинги» відбулася активна медіапрезентація рейтингів народних депутатів, які найбільше і найчастіше реєструють корупційні законопроекти. У результаті ЗМІ заговорили про Рейтинги народних депутатів, а також про Інститут законодавчих ідей у понад 100 ефірах, новинних сюжетах, аналітичних матеріалах, повідомленнях.

**Мартина Богуславець під час представлення результатів Рейтингу авторів законопроектів з корупційними ризиками*

МИ НАВЧАЄМО

За цей рік ми неодноразово проводили тренінги з антикорупційної експертизи на запрошення: юристів і політологів Національного університету «Києво-Могилянська академія», Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, державних службовців та громадських активістів. Понад 400 людей за цей рік прослухали наші лекції з антикорупційної експертизи. Тому ми створили й запустили два пілотних інструменти для того, щоб ділитися власними знаннями.

КУРС: АНТИКОРУПЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА
ТРЕНЕРКА: ТЕТЯНА ХУТОР

СТАРТ: 26 ЛИСТОПАДА

**Тренери курсу Тетяна Хутор та Андрій Климосюк*

Курс «Антикорупційна експертиза»

Для громадськості мало отримати право впливати, потрібно володіти інструментами, завдяки яким цей вплив буде ефективним. Ми віримо, що саме таким інструментом є антикорупційна експертиза.

Тому ми спільно з нашим партнером ACREC запустили курс, покликаний навчити проведення антикорупційної експертизи законодавства різного рівня та практичним механізмам її врахування.

Для цього ми розробили авторську навчальну програму, яка базується на нашому практичному досвіді проведення антикорупційної експертизи за останні 6 років. Тренери курсу Тетяна Хутор та Андрій Климосюк є авторами новоствореної Методології проведення антикорупційної експертизи проектів законів, яка базується на найкращих українських та світових практиках, і щомісяця рецензують висновки до сотні законопроектів.

Ми поділилися з учасниками курсу знаннями про те, як виявляти та усувати корупційні фактори, а також адвокатувати зміни. Цей курс став пілотом для створення платформи для онлайн- та офлайн-навчання антикорупційній експертизі в майбутньому.

Вебінари «Антикорупційна експертиза проєктів рішень органів місцевого самоврядування»

Важливо поширювати практику проведення антикорупційної експертизи нормативно-правових актів місцевих рад, яку реалізує ІЗІ у 7 містах, на всі регіони України. Для цього потрібно навчати громадськість та пояснити органам влади необхідність цього кроку.

Викладачі вебінарів Мартина Богуславець, Максим Дьомін та Олена Купіна поділилися зі слухачами знаннями про те, як виявляти та усувати корупційні фактори, а також як писати якісні проєкти нормативних рішень в органах місцевого самоврядування.

З цією метою ІЗІ розпочав навчання щодо проведення антикорупційної експертизи в регіонах для громадськості та представників влади. У співпраці з ДВЗО «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України ІЗІ провів вебінари для представників громадських організацій, органів місцевого самоврядування, експертного середовища, студентів – майбутніх юристів.

Учасникам презентували власну Методологію проведення експертизи, звернули увагу на корупційні фактори, які найчастіше трапляються в проєктах рішень, розповіли про те, як залучати міста, проводити експертизу та як її адвокатувати, а також навели приклади норм із проєктів рішень місцевих рад, які без своєчасної антикорупційної експертизи могли б стати корупційними ризиками в майбутньому.

**Викладачі вебінарів Мартина Богуславець, Максим Дьомін та Олена Купіна*

ГРОМАДСЬКИЙ МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ УКРАЇНОЮ КОНВЕНЦІЇ ООН ПРОТИ КОРУПЦІЇ

Про конвенцію

- Конвенція ООН проти корупції (UNCAC) – єдиний універсальний юридично зобов’язуючий документ для боротьби з корупцією у світі. UNCAC зобов’язує держав-учасниць імплементувати ефективні антикорупційні механізми.
- Конвенцію вже підписали 189 країн світу. Україна ратифікувала Конвенцію ООН проти корупції у 2006 році, але фактично почала виконувати взяті на себе зобов’язання у 2014 році.
- Моніторинг виконання Конвенції полягає у взаємній оцінці державами-учасницями. Він передбачає, що кожна держава проходить перевірку двома іншими державами. Процес поділено на два п’ятирічні цикли. Протягом першого циклу оцінюється виконання положень глав III і IV, а протягом другого – глав II і V. У 2019 році розпочався другий цикл оцінювання України, який досі не завершено.

Громадський моніторинг

- Для забезпечення об’єктивності цієї оцінки міжнародна коаліція антикорупційних організацій (UNCAC Coalition) передбачила проведення громадськістю паралельного оцінювання країн.
- **У 2021 році ІЗІ став членом UNCAC Coalition, яка нараховує понад 350 учасників з більш ніж 100 країн світу.**

Наш аналітичний центр став 3-ю організацією, яка відтепер представлятиме в коаліції Україну поряд з Transparency International Ukraine та Центром протидії корупції.

Першим кроком ІЗІ для сприяння ефективній імплементації Конвенції в Україні стала підготовка паралельного звіту громадянського суспільства щодо стану виконання Україною найбільшого 2 розділу Конвенції – превентивних заходів. Це є другим звітом від громадянського суспільства України за весь час існування Конвенції. І першим звітом, який показує стан імплементації 2 розділу Конвенції.

Інститут законодавчих ідей розпочав моніторинг у червні 2021 року. Відтоді ми:

- провели близько **60 глибинних інтерв’ю** з представниками громадськості, експертами, державними службовцями;
- здійснили **3 комплексні опитування активістів**, журналістів та експертів з 21 області України;

ILI

Institute of Legislative Ideas (ILI) is an independent civil society organization that is the leader in conducting the anti-corruption examination in Ukraine. We have been eliminating corruption risks in legislation for 6 years, and improving the quality of public decisions in favor of society.

UKRAINE

...ater Parties
... Corruption

... of article 43, paragraph 4 (b) and (d), concerning
... with national governmental and regional organizations
... approval of national governmental organizations, as well as
... national and regional organizations for conducting and preventing
... in order to avoid unnecessary duplication of work.

...
...
...

9th COSP

Наприкінці 2021 року відбулася конференція, яка об'єднала в одному місці представників більше сотні країн світу для підбиття підсумків зробленого, обміну кращим досвідом та напрацювання нових правил.

UNODC
United Nations Office on Drugs and Crime

**Українська делегація на конференції держав-учасниць Конференції ООН проти корупції*

ІЗІ став першою громадською організацією, яка відвідала Конференцію держав-учасниць Конвенції ООН проти корупції у складі офіційної делегації від України.

Завдяки цьому нам вдалося зі світової трибуни озвучити ті цінності, в які ми віримо, популяризувати серед представників інших країн світу інститут антикорупційної експертизи законодавства та нові форми ефективної взаємодії громадськості та державних органів.

Повний текст виступу голови ІЗІ Тетяни Хутор:

Tetiana Khutor, member of the delegation of Ukraine, Head of the Civil Council of National Agency on Corruption Prevention

Ladies and Gentlemen,

I am very pleased to be here today, to represent my country and the society at the Conference.

It has been seven years since the start of the anti-corruption Reform that could not be possible without strong civil society, that turned the situation to better since the corrupt President Yanukovich after the revolution of Dignity in 2013.

Ukraine faced many challenges to get what we have now and the experience.

The Convention has equipped us with anti-corruption instruments that we have implemented and effectively utilized.

Electronic assets declarations of over 1 million officials were introduced, an electronic procurement system that has already saved over 6 billion for taxpayers. Becoming transparent, we established new and effective agencies, that must ensure responsibility. All that was not possible without the voice and constructive pressure of civil society.

Now we are working on saving what we have.

Legislation with corruption holes in it makes the war against corruption harder. So, we maintain to develop effective preventive mechanisms, such as corruption proofing of legislation and draft legislation. You know, you see that some lawmakers, in your country, abuse their power and make ill laws just for the rich to be richer, and you have no regulations to prevent and fight such abuse; you see the local officials violating the rule of law by making and applying ill regulations. I am sure you have that feeling.

Since 2015, the Ukrainian government together with the civil society has changed the situation and stopped it. Civil society together with the National Agency on Corruption Prevention started to analyze almost all laws on corruption risk, according to the strict and precise methodology.

Six years of our activity resulted in more than 8000 draft laws, and nearly one thousand draft laws with corruption-causing factors.

But that is not all. After years of real fighting for corruption-free legislation, we have proved to be capable of persuading the parliamentarians to avoid unintended lawmaking; we have proved to change and make political decisions.

We believe that anti-corruption assessment must be a compulsory policy-making process in every sphere.

Understanding the importance of peer-to-peer support, we are sharing our good practices to equip practitioners from your countries with effective corruption tools.

We are here to share our experience and we welcome the State Convention to learn more about Ukrainian tools. Legislation reform is formed with the involvement of the society and for the society.

**Тетяна Хутор на конференції
держав-учасниць Конвенції
ООН проти корупції*

ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ДО УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ

Ми переконані, що правильні та справедливі законодавчі рішення можливо ухвалити лише за участі громадськості та інших зацікавлених сторін. Ефективні форми взаємодії влади та громадськості повинні замінити формальні та непрацюючі механізми, які використовуються «для галочки». Моніторинг такої взаємодії дає змогу виявити кращі практики, які потрібно розвивати, та гірші практики, від яких слід відмовитись або трансформувати підходи до їх застосування.

Діяльність комітетів ВРУ у 2020 році: результативність і взаємодія зі стейкхолдерами

У 2021 році ми завершили перше дослідження, яке по суті стало «аудитом» діяльності комітетів парламенту. Основною метою нашого незалежного громадського моніторингу було оцінити рівень взаємодії громадськості та парламентських комітетів.

Ми переконані, що неможливо ухвалити правильне рішення без залучення зацікавлених сторін (стейкхолдерів): бізнесу, громадських організацій, державних органів та інших суб'єктів, на яких вплине прийняття того чи іншого закону.

Для того щоб зрозуміти, як комітети взаємодіяли зі стейкхолдерами, ми розробили унікальну методологію, яка базується на кращих закордонних підходах та особливостях діяльності комітетів Верховної Ради України.

- В її основі лежить оцінювання повноти та глибини такої взаємодії – якісні та кількісні показники.
- Ми оцінювали, як кожен із **23 комітетів** залучає стейкхолдерів до реалізації кожної з 3 функцій – законопроектної, контрольної, організаційної – за **27 показниками**.

Отримані нами результати ґрунтуються не лише на аналізі близько 3000 тисяч документів на офіційних вебсайтах комітетів, а й на 51 глибинному інтерв'ю та 576 відповідях опитаних представників стейкхолдерів та комітетів.

На підставі отриманих даних сформовано конкретні рекомендації для представників комітетів ВРУ та стейкхолдерів, які допоможуть поліпшити їхню взаємодію.

Наші знахідки та рекомендації комітетам представлено на базі Верховної Ради України за участі понад 170 учасників. У презентації взяли участь керівництво парламенту, голови комітетів та секретаріатів, Апарату ВРУ, представники стейкхолдерів, міжнародні партнери.

Більше того, додатково отримані результати було оприлюднено в межах світового тижня відкритого врядування (ТВВ) та на низці інших заходів, зокрема серед міжнародних партнерів та в академічних колах.

Сформовані нами рекомендації представлено на X Форумі розвитку громадянського суспільства.

Головна / Анонси / Анонси подій

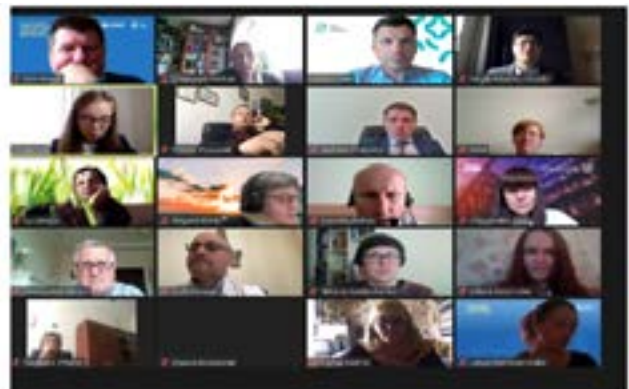
Анонси подій

Презентація моніторингового звіту "Діяльність Комітетів Верховної Ради України 2020: результативність та взаємодія зі стейкхолдерами"

Прес-служба Апарату Верховної Ради України

13 ТРАВНЯ 2021 13:00

Наші знахідки та рекомендації комітетам та стейкхолдерам були представлені онлайн в розпал карантинних обмежень на базі Верховної Ради України за участі більш як 170 учасників. У презентації взяли участь керівництво парламенту, голови комітетів та секретаріатів, апарату ВРУ, представники стейкхолдерів, міжнародні партнери.

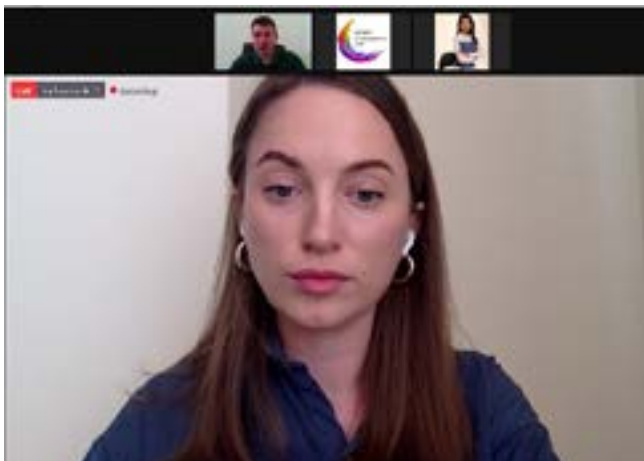

13 травня відбулася онлайн-презентація моніторингового звіту «Діяльність Комітетів Верховної Ради України 2020: результативність та взаємодія зі стейкхолдерами».

Відкриваючи захід, представник Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) Едгар Мейсон зазначив, що ефективність Парламенту залежить від ефективності комітетів. Представлені результати моніторингу дають можливість підвищити їх ефективність і посилити співпрацю із зацікавленими сторонами.

Більше того, додатково отримані результати було оприлюднено в межах світового тижня відкритого врядування (ТВВ) та на низці інших заходів, зокрема серед міжнародних партнерів та в академічних колах.

Сформовані нами рекомендації представлено на X Форумі розвитку громадянського суспільства.

Моніторинговий звіт: «Діяльність комітетів ВРУ 2020: результативність та взаємодія зі стейкхолдерами»

Оцінка стейкхолдерів співпраці з комітетами у межах законопроектної функції комітетів

	Чисельність стейкхолдерів, які брали участь у процесі розробки законопроектів (2020 рік)	Чисельність стейкхолдерів, які брали участь у процесі прийняття законопроектів (2020 рік)			
Комітет з питань свободи слова	10,00	7,50	Комітет з питань бюджету	5,56	5,33
Комітет з питань енергетики та транспорту	8,17	8,55	Комітет з питань правової політики	5,47	4,63
Комітет з питань економічної політики та підприємництва	6,77	6,67	Комітет з питань транспорту та інфраструктури	5,17	7,14
Комітет з питань освіти та науки	6,75	6,47	Комітет з питань економічного розвитку	4,95	6,06
Комітет з питань праці, пенсії, демографії та регіонального розвитку територій і Дніпрої, Луганській обл., Закарпаття, Сходу, а також інших національно-оборонних питань	6,50	7,30	Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів	4,71	7,00
Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та інфраструктури	6,35	6,07	Комітет з питань пресної свободи та інформаційної політики	4,67	5,83
Комітет з питань аграрної та земельної політики	6,08	5,69	Комітет з питань економічної політики та міжпарламентського співробітництва	4,67	5,00
Комітет з питань цифрової трансформації	6,00	6,75	Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування	4,47	6,75
Комітет з питань енергетики та життєво важливих послуг	5,90	6,63	Комітет з питань антикорупційної політики	4,38	5,17
Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики	5,74	6,00	Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України	4,00	6,00
Комітет з питань правоохоронної діяльності	5,58	5,15	Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки	4,00	4,18
			Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом	2,71	3,17

Повнота залучення

Загальна структура стейкхолдерів, з якими взаємодіяли комітети у 2020 році:

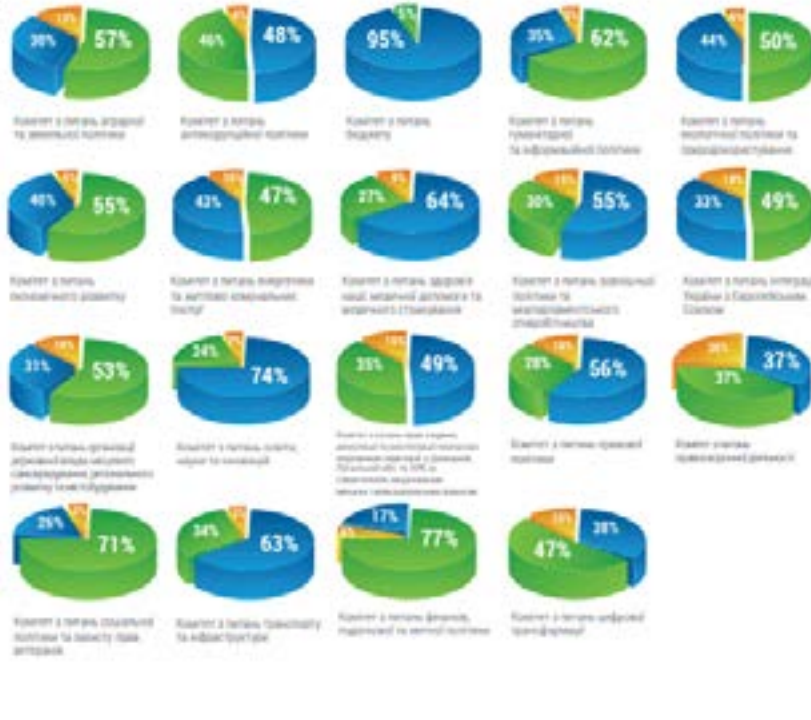
міжнародні партнери

державні установи

неурядові організації

НАГЛЯДОВА РАДА ІЗІ

Незалежність та прозорість роботи ІЗІ забезпечена зовнішнім контролем Наглядової ради, до якої увійшли люди, які є лідерами думок у сфері запобігання і протидії корупції.

Лариса Гольник

суддя Октябрського райсуду м. Полтави

«Надміру завантажена власними справами не завжди встигаю відстежувати чергові здобутки своїх “підопічних” – фахової, дружної та цілеспрямованої команди Інституту законодавчих ідей. А вони, ці здобутки, не перестають вражати. Масштабом – теж.

ІЗІ не тільки проводить поточну антикорупційну експертизу законопроектів, моніторить діяльність парламентських комітетів та народних депутатів (і ті здебільшого враховують зауваження громадських експертів), але й взяв участь у дослідженні виконання Україною положень Конвенції ООН проти корупції. А Голова організації Тетяна Хутор у складі офіційної делегації від України виступила на Конференції держав-учасниць Конвенції ООН проти корупції.

Дуже значущим та актуальним вважаю також регіональне поширення діяльності ІЗІ – налагодження взаємодії з органами місцевого самоврядування заради викорінення корупційних ризиків у проектах їхніх рішень.

Шкодою, що моя рідна Полтава залишається осторонь цього процесу. Водночас чудово розумію, що вже сама готовність мерів міст до проведення подібної експертизи є однозначним маркером пріоритетів їхньої діяльності – з домінуванням інтересів місцевої громади чи власних меркантильних прагнень».

Єгор Соболев

ексочільник Комітету ВРУ з питань запобігання і протидії корупції

«Контроль в інтересах суспільства за законотворчістю зменшує можливості для корупції. Чудово, що ІЗІ продовжує цю роботу та ще й почав робити такий аналіз щодо проектів рішень місцевих рад».

Оксана Нестеренко

фахівець з антикорупційної політики, очільниця Міждисциплінарного науково-освітнього центру протидії корупції в Україні Національного університету «Києво-Могилянська академія»

«ІЗІ показав великі досягнення як в інституційному розвитку, партнерських відносинах з іншими організаціями, так і в реалізації нових проектів. Команда ІЗІ складається з професійних, добросовісних людей».

НАША ГРОМАДЯНСЬКА ПОЗИЦІЯ

Протягом 2021 року ми продовжували комунікацію з дружніми організаціями, з якими підтримуємо стійкі зв'язки. Ми долучилися до підписання 11 спільних заяв:

21 грудня

Спільна заява громадських організацій з вимогою проводити вибори лише за відкритими списками

5 листопада

Заклик до Президента України ветоувати закон щодо удосконалення правового регулювання фінансування діяльності політичних партій

22 жовтня

Заклик до Верховної Ради України з проханням відновити обов'язок політичних партій подавати щоквартальні звіти про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру

12 жовтня

Заява із закликом до народних депутатів не підтримувати проект Закону України № 4521 «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки волонтерської діяльності»

1 червня

Заява до депутатів про необхідність доопрацювати парламентський проєкт про реформу СБУ

15 квітня

Заява про підтримку законопроєктів Президента України щодо ліквідації ОАСК

5 квітня

Заява щодо законопроекту № 5253, який знищує контроль за фінансами політичних партій, істотно звужує повноваження НАЗК щодо контролю за фінансуванням політичних партій

9 березня

Заява щодо незаконного стеження за громадськими активістами

24 лютого

Заклик громадянського суспільства з проханням розблокувати реформу оборонних закупівель, не допустивши при цьому повернення пострадянських корупційних практик

8 лютого

Заклик до Президента України з проханням ветоувати закон про викривачів корупції

3 лютого

Лист до Державного департаменту США щодо розширення санкцій стосовно Віктора Медведчука

НОВІ МОЖЛИВОСТІ З ІЗІ

В ІЗІ відкрилися нові можливості для розвитку активних молодих людей у сфері антикорупційної та парламентської роботи, а саме стажування. Ми переконані, що це чудова можливість набути досвіду в аналізі законопроектів та розробленні аналітичних продуктів. Для ефективного проходження практики ми розробили спеціальну програму стажування.

За 2021 рік в Інституті законодавчих ідей проходили стажування 3 людини. Стажери навчалися антикорупційній експертизі, а також були залучені до аналітичної роботи в проектах організації. Середня тривалість стажування – 5 місяців.

«Насамперед серед процесів, які значно гальмують розвиток країни, є законодавство з корупційними, дискримінаційними та неефективними нормами. Аналітична діяльність у контексті законотворчого процесу – не задекларований постулат, а реальна запорука розбудови демократичної країни. Для мене Інститут законодавчих ідей є синтезом цінностей, збалансованого і виваженого підходу до роботи, низки цікавих проєктів, однієї глобальної місії та – що найважливіше – унікальної команди людей. І я пишаюся тим, що перед вступом до магістратури потрапила саме сюди: практика, підкріплена знаннями, помножена на крутих наставників, дає неймовірний заряд енергії, бажання розвиватися»

Вікторія Томин, стажерка ІЗІ.

Якщо Ви маєте бажання й хист працювати над розвитком ефективного та прозорого законодавства в Україні, надсилайте мотиваційний лист і резюме на нашу пошту: office@izi.institute, з темою листа «**Стажер до Інституту законодавчих ідей**».

ПРО НАС ГОВОРЯТЬ

НАС ПІДТРИМУЮТЬ

Незважаючи на всі складнощі, з якими ми стикалися у 2021 році, наші ідеї підтримали наші партнери, яким ми щиро вдячні за довіру.

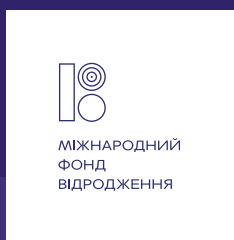
ІЗІ є однією з 4 організацій в Україні, які отримали інституційну підтримку від Антикорупційної ініціативи Європейського Союзу (EUACI) для реалізації своєї стратегії.

Міжнародний фонд «Відродження» за підтримки Посольства Швеції в Україні в межах програми з розвитку аналітичних центрів уже другий рік поспіль надає ІЗІ підтримку для внутрішнього розвитку та аналітичного підсилення організації.

Міжнародний фонд «Відродження» надав підтримку для здійснення комунікації результатів антикорупційної експертизи законопроектів.

Завдяки Програмі РАДА та Фонду «Східна Європа» (за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку, USAID) ми розпочали новий системний напрям у моніторингу взаємодії органів влади та громадськості.

Інститут законодавчих ідей пройшов незалежну аудиторську перевірку відповідно до вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII, Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Звіт про надходження та використання коштів за грантовими угодами та звіт незалежного аудитора за 2021 рік підготувала компанія ТОВ «ЕЙ ЧЕЛ БІ ЮКРЕЙН».

Міністерство закордонних справ Данії

5 188 106,82грн

Посольство Швеції в Україні (реалізується за допомогою міжнародного фонду "Відродження" Проект № SG53895

1 156 092,00грн

Фонд «Східна Європа» (за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку, USAID)

653 546,00грн

Міжнародний фонд «Відродження», Проект № SG53985

450 160,00грн

Міжнародний фонд «Відродження», Проект № SG54443

286 000,00грн

Посольство Швеції в Україні (реалізується за допомогою міжнародного фонду "Відродження" Проект № SG54192

160 221,94грн

Міжнародний фонд «Відродження», Проект № SG54442

129 075,00грн

ІНСТИТУТ
ЗАКОНОДАВЧИХ
ІДЕЙ

ЗВІТ
2021

ІНСТИТУТ ЗАКОНОДАВЧИХ ІДЕЙ

Київ, вул. Шовковича 24, офіс 14

✉ office@izi.institute

🌐 www.izi.institute

📘 @ILInUA

